

ШВИДКІСТЬ ВСТУПУ УКРАЇНИ В ЄС:

ЯК ПОДОЛАТИ ГОЛОВНІ ВИКЛИКИ

КРУГЛИЙ СТІЛ

23
БЕРЕЗНЯ, 2026

КИЇВ, УКРАЇНА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
ЗА ПІДСУМКАМИ
КРУГЛОГО СТОЛУ «ШВИДКІСТЬ
ВСТУПУ УКРАЇНИ В ЄС: ПОЛІТИЧНІ
ТА СТРАТЕГІЧНІ ЧИННИКИ».

23
БЕРЕЗНЯ, 2026

Швидкість вступу України до ЄС залежить від здатності країни мобілізувати всі державні інституції, завершити ключові реформи (передусім у сфері верховенства права) та системно переконувати політичні еліти ЄС. Це один із головних висновків обговорення, організованого Центром «Нова Європа» спільно з Мережею захисту національних інтересів «АНТС». Детальніше про інші висновки в розширеному аналітичному звіті.

ТОП-10 ВИСНОВКІВ:

- **Повна внутрішня політична мобілізація - ключова передумова просування України до членства в ЄС.** Без консолідації Верховної Ради, уряду та Офісу Президента, а також пришвидшення ухвалення рішень вступний процес ризикує втратити динаміку та довіру з боку країн-членів.
- **Перезапуск внутрішньої «машини реформ» є критично необхідним.** Україна вже здійснила складні трансформації, однак саме етап завершення реформ, зокрема у сфері верховенства права, залишається найбільш вразливим і визначальним для подальшого просування.
- **Виконання основ (*fundamentals*), передусім у сфері верховенства права, є безальтернативною умовою інтеграції.** Жодні політичні рішення чи геополітичні обставини не можуть компенсувати невиконання базових вимог ЄС, які становлять «ДНК» Європейського Союзу.
- **Необхідне поєднання швидкості та якості реформ.** Зростаючий суспільний запит на швидкі рішення має бути збалансований із потребою у сталих і глибоких змінах, що визначатиме успішний рух України до членства.
- **Потрібна широка платформа координації євроінтеграційних зусиль.** Ефективна взаємодія між Офісом Президента, урядом, парламентом і громадянським суспільством є критичною для узгодження рішень і збереження темпу реформ.
- **Альтернативні підходи до інтеграції, зокрема «членство за дизайном» (*Membership by Design*) або поступова інтеграція (*gradual integration*), можуть стати інструментами пришвидшення процесу.** Вони не замінюють необхідності повного виконання реформ і мають базуватися на чіткому зв'язку між досягненнями України та рішеннями ЄС.
- **Вирішальну роль у процесі вступу відіграватимуть національні парламенти країн-членів ЄС.** Саме вони ухвалюватимуть рішення про ратифікацію угоди про вступ, що робить внутрішньополітичну динаміку в цих країнах істотним чинником успіху України.
- **Адвокація в столицях країн-членів ЄС має стати системною та пріоритетною.** Україні необхідно активніше працювати не лише з інституціями в Брюсселі, а передусім із національними урядами, парламентами та суспільствами.
- **Існує суттєвий дефіцит комунікації між Україною, Європейською комісією та країнами-членами.** Недостатнє інформування партнерів створює бар'єри для просування інтеграції та посилює скепсис щодо розширення.
- **Процес вступу України залишається політично чутливим і не зводиться до технічного виконання критеріїв.** Політична воля країн-членів, вплив популізму та внутрішні інтереси можуть уповільнювати інтеграцію навіть за наявності прогресу.

Сергій Солодкий,
директор
Центру «Нова Європа», Україна

У вступних ремарках **Сергій Солодкий, директор Центру «Нова Європа»**, окреслив ключову дилему євроінтеграційного процесу — необхідність поєднання швидкості та якості реформ. Він підкреслив, що хоча ЄС традиційно тяжіє до більш повільного, ґрунтовного підходу, в Україні зростає суспільний запит на швидкі рішення: [за результатами опитування восени 2025 року](#) майже 47% українців підтримують швидкість реформ, тоді як приблизно стільки ж — якість реформ. Проте, наголошується, що ефективний рух України до членства в ЄС можливий лише за умови балансування цих двох підходів як у внутрішніх реформах України, так і в трансформації самого Європейського Союзу.

У ключовій промові **Тарас Качка, Віцепрем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України**, зосередився на критичній важливості внутрішньої мобілізації державних інституцій для просування процесу вступу України до Європейського Союзу. Він підкреслив, що Україна вже досягла значного прогресу в переговорному процесі: усі переговорні розділи на практиці перейшли у статус відкритих, що свідчить про незворотність євроінтеграційного курсу. Водночас ключовим викликом залишається завершення вже розпочатих реформ, зокрема у сфері верховенства права.

Тарас КАЧКА,
Віцепрем'єр-міністр
з питань європейської
та євроатлантичної інтеграції
України

Особливий акцент було зроблено на необхідності повної мобілізації Верховної Ради та уряду для оперативного ухвалення рішень, оскільки затягування законодавчого процесу та перехід до ідеологічних дискусій негативно впливають на оцінку України з боку країн-членів ЄС.

Другим важливим аспектом виступу стала потреба у зміні підходу до виконання реформ — від часткового виконання до повного доведення їх до кінця. Тарас Качка наголосив, що Україна вже здійснила найбільш складні трансформації, включно зі створенням антикорупційної інфраструктури та реформою судової системи, однак **саме етап «допрацювання» є найбільш вразливим і часто недооцінюється**. У цьому контексті він підкреслив, що успіх переговорного процесу повністю залежить від внутрішньої спроможності України продемонструвати системність і послідовність у виконанні бенчмарків, які визначаються країнами-членами ЄС.

Окремо Віцепрем'єр звернув увагу на політичний вимір євроінтеграції, наголосивши, що швидкість просування України до членства залежить не лише від формального виконання вимог, але й від здатності переконувати країни-члени ЄС у власній ефективності. Він зазначив, що оцінка України часто формується на основі поточної політичної динаміки, зокрема якості взаємодії між урядом і парламентом. Тому підкреслюється **важливість узгодженої роботи всіх гілок влади, а також необхідність активної комунікації з європейськими партнерами для формування сприятливого політичного середовища навколо розширення ЄС.**

Пекка ТОВЕРІ,

Депутат Європейського Парламенту, Голова делегації до Парламентського комітету асоціації Україна-ЄС

Пекка Тoveri, депутат Європейського парламенту та голова делегації до Парламентського комітету асоціації Україна-ЄС, наголосив на стратегічному значенні членства України в Європейському Союзі для безпеки всієї Європи. Він підкреслив, що **Європа не може бути безпечною без безпечної України, а Україна, своєю чергою, не буде повністю захищеною без членства в ЄС і НАТО**. Водночас спікер звернув увагу на те, що не всі політики в Європі керуються стратегічним мисленням, оскільки часто домінують внутрішньополітичні фактори. Саме через це ключову роль у процесі вступу відіграватимуть національні парламенти країн-членів, які мають ратифікувати угоду про вступ України. Також депутат ЄП **поставився скептично до можливості швидкого приєднання України до ЄС, зокрема до 2027 року, наголосивши, що процес залишатиметься заснованим на досягненнях (merit-based)**, а не на політичних домовленостях, і має розвиватися незалежно від мирних переговорів з Росією.

Другим важливим акцентом виступу стала необхідність посилення політичної взаємодії та комунікації як всередині України, так і з країнами-членами ЄС. Пекка Тoveri підкреслив

важливість повної підтримки євроінтеграційного процесу з боку Верховної Ради через ефективне ухвалення законодавства та подальше просування антикорупційних реформ, які залишаються чутливим питанням для європейських партнерів.

Окрему увагу він приділив необхідності **активної адвокації членства України, як у Європейському парламенті, так і в національних парламентах та серед громадськості країн ЄС**. Це включає протидію дезінформації та зменшення побоювань окремих груп, зокрема фермерів, шляхом донесення реальних переваг членства України. Також було наголошено на важливості поглиблення міжпарламентської співпраці для формування ширшого розуміння прогресу України, що є критично важливим для успішної ратифікації членства в майбутньому.

Ганна ГОПКО,

Голова правління, Мережа захисту національних інтересів «АНТС»

Ганна Гопко, голова правління Мережі захисту національних інтересів «АНТС», акцентувала на **необхідності системної координації між ключовими учасниками євроінтеграційного процесу – Офісом Президента, урядом, Верховною Радою та експертним середовищем**. Вона підкреслила доцільність створення спільної платформи для поетапного узгодження кроків до членства, зокрема з опорою на аналітичний моніторинг реформ. У цьому контексті **експертка анонсувала ініціативу «Членство Check» (експертна оцінка прогресу у виконанні пріоритетних реформ на шляху до членства в ЄС («план Качки-Кос»))** започаткована Центром «Нова Європа» разом із коаліцією **провідних аналітичних центрів та громадських організацій**). Особливо було відзначено високий рівень суспільної підтримки євроінтеграції: більшість українців готові до складних і непопулярних рішень заради вступу до ЄС. Наголошується, що політична воля до реформ існує, однак потребує кращої організації та консолідації.

Ключовий акцент зроблено на основах (*fundamentals*), які визначаються як «ДНК Європейського Союзу» і є базовою передумовою подальшого просування до членства.

Підкреслюється, що **без їх повного виконання, насамперед у сфері верховенства права, жодні політичні домовленості чи навіть потенційні мирні угоди не зможуть забезпечити інтеграцію України до ЄС**. Євроінтеграція розглядається ширше — як елемент геополітичної стратегії ЄС, що включає безпековий вимір, посилення санкцій проти Росії та утвердження Європи як глобального гравця. Має бути чіткий акцент на необхідності не лише мобілізації на реформи, але й формування чіткого стратегічного бачення ролі України в Європі та протидії зростанню євроскептичних і україноскептичних настроїв.

Пятрас АУШТРЯВІЧЮС,
Депутат Європейського
Парламенту, Член делегації
до Парламентського комітету
асоціації Україна-ЄС

Пятрас Ауштрявічюс, депутат Європейського парламенту та член делегації до Парламентського комітету асоціації Україна-ЄС, представив розширення Європейського Союзу як складний, тривалий і політично чутливий процес, що не зводиться до технічних процедур. Він підкреслив, що нинішній етап розширення відбувається в умовах нової геополітичної реальності, з поділом кандидатів на дві географічні групи – Східну Європу та Західні Балкани, та посиленням внутрішньої політичної поляризації в ЄС, частково через зростання популізму. У цьому контексті ключовим фактором успіху є наявність стійкої політичної волі країн-членів, яка наразі залишається недостатньо сформованою і не має довгострокового характеру. Депутат ЄП наголосив, що **розширення має стати політичним пріоритетом для ЄС, а не лише результатом технічних рішень Європейської комісії, і потребує узгодженої позиції між інституціями та країнами-членами.**

Водночас було підкреслено, що процес вступу є взаємним і базується на принципі зобов'язань з обох сторін.

Україна має продовжувати системну, щоденну роботу над реформами, навіть якщо вона є малопомітною та складною, тоді як ЄС потребує більш активної внутрішньої консолідації та кращого розуміння процесу розширення серед країн-членів.

Окремо було звернуто увагу на необхідність інтенсифікації комунікації з національними урядами та парламентами, оскільки саме там формуються ключові рішення, а також на важливість врахування економічних і політичних занепокоєнь окремих країн (зокрема в аграрній сфері). Депутат ЄП також підкреслив, що Україні необхідно якнайшвидше отримати політичне рішення про відкриття переговорів про членство, однак загалом **процес залишатиметься довгостроковим, вимагатиме стратегічного планування, терпіння та гнучкого підходу до формування нової архітектури Європейського Союзу.**

Штефан ШЛЬОЙНІНГ,

Керівник програм співробітництва, Представництво ЄС в Україні

Штефан Шльойнінг, керівник програм співробітництва Представництва ЄС в Україні, наголосив, що **розширення**

Європейського Союзу сьогодні розглядається як стратегічна інвестиція в майбутнє Європи з чітким безпековим виміром. За його словами, інтеграція України є невід'ємною частиною трансформації ЄС із економічного об'єднання у повноцінного геополітичного гравця, а завершення об'єднання Європи неможливе без України. Водночас він відзначив, що дискусія щодо оновлення методології розширення вже розпочалася і є позитивним сигналом, оскільки новий підхід має враховувати сучасний геополітичний контекст.

Ключовий акцент було зроблено на основах (*fundamentals*):

жодних «швидких шляхів» до членства не існує, а реформи, зокрема у сфері верховенства права, мають бути повністю реалізовані. Підкреслюється, що вступ України, як великої держави, змінюватиме сам Європейський Союз, тому якість реформ є критичною. Попри певне уповільнення законодавчої роботи, спікер висловив впевненість у здатності України мобілізуватися та продовжити прогрес, зокрема в межах узгоджених пріоритетів реформ. Окремо було наголошено, що **ЄС вже надає всебічну підтримку Україні – фінансову, експертну та інституційну – і продовжуватиме супроводжувати її на шляху до членства.**

Іванна Климпуш-Цинцадзе, голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції до ЄС, зробила акцент на

стратегічному значенні членства України для безпеки самого Європейського Союзу, підкресливши, що безпека ЄС неможлива без безпеки України. Вона відзначила, що Україна вже отримала чіткі орієнтири у вигляді переговорних позицій і бенчмарків за всіма кластерами, що дозволяє структурувати подальшу роботу. Водночас ключовим викликом залишається не лише виконання реформ, а їх правильна пріоритезація та темп імплементації.

Депутатка ВР звернула увагу, що попри наявність узгоджених планів, зокрема 10 ключових пріоритетів реформ («план Качки–Кос»), прогрес у їх реалізації залишається недостатнім, що ставить під сумнів амбітні часові орієнтири. Вона також застерегла від формування нереалістичних очікувань щодо вступу у 2027 році, що може призвести як до внутрішнього розчарування, так і до спроб перекладання відповідальності – на парламент або на ЄС.

Окрему увагу було приділено внутрішньополітичним передумовам просування європейської інтеграції. Іванна Климпуш-Цинцадзе підкреслила, що **поточна ситуація у Верховній Раді потребує формування нової проєвропейської більшості та зміни підходів до взаємодії між парламентом, урядом і Офісом Президента.** Вона наголосила на важливості раннього залучення парламентарів до розробки законопроектів разом з експертним середовищем, а не на етапі їхнього формального розгляду. Також було підкреслено, що євроінтеграційний трек має розглядатися як екзистенційний для України, що потребує консолідації політичних сил, відкритого діалогу та підзвітності. Водночас депутатка ВР наголосила, що Україна має прагнути вступу як сильний і підготовлений член, оскільки неповна готовність створюватиме ризики як для самої держави, так і для ЄС.

Іванна

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ,

голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції до ЄС

Вадим ГАЛАЙЧУК,

Перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу

Вадим Галайчук, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до ЄС, окреслив процес вступу України як поєднання технічного та політичного вимірів. Він нагадав, що ще на ранніх етапах обговорювався орієнтир 2027 року як момент технічної готовності України до членства з подальшим періодом ратифікації до 2029 року, враховуючи зміну політичного циклу в ЄС. Водночас підкреслюється, що це **«вікно можливостей» не є постійним і з часом може звужуватися через зміну політичного ландшафту в Європейському Союзі**. У цьому контексті членство розглядається як процес, заснований на досягненнях (merit-based), де ключовим завданням є виконання визначених вимог і збереження темпу реформ.

Окрему увагу було приділено ролі Верховної Ради у переговорному процесі. Вадим Галайчук відзначив, що Україна застосувала унікальний підхід, залучивши парламентарів до переговорних груп і скринінгових сесій, що дозволило значно підвищити їхню обізнаність щодо євроінтеграційних зобов'язань. Водночас таке залучення має і зворотний ефект – посилення політичного компоненту, який інколи починає домінувати над технічним, що ускладнює ухвалення рішень і може призводити до уповільнення процесу. Поточні труднощі, за його словами, не є кризою, а радше типовим етапом для демократичної системи, де формується політична воля та порядок денний через складні внутрішні консультації. Водночас було підкреслено, що Україна чітко усвідомлює свої зобов'язання і не ставить питання про їхнє послаблення, однак прагне забезпечити реалістичність їх виконання та збереження темпів реформ.

Депутат ВР наголосив на важливості тісної взаємодії з європейськими партнерами та громадянським суспільством, зокрема щодо оцінки прогресу та формування переговорної позиції.

Загалом наголошується, що подальший прогрес залежить від здатності України зберігати баланс між політичною мобілізацією та технічною ефективністю переговорного процесу.

Лео ЛІТРА,

Старший аналітик, Центр «Нова Європа», Старший аналітик, ECFR

Лео Літра, старший аналітик Центру «Нова Європа» та старший аналітик ECFR, запропонував **переосмислення підходів до вступу України через концепцію «членства за дизайном» (Membership by Design) як альтернативу спрощеним і політизованим наративам про «швидкий вступ» (fast track) або «зворотну інтеграцію» (reverse accession)**. Він наголосив, що Україна не шукає «коротких шляхів», а прагне передбачуваної моделі, в якій виконання реформ і досягнення у сфері основ (*fundamentals*) автоматично відкриватимуть доступ до наступних етапів інтеграції, зокрема до фінансових інструментів і участі в політиках ЄС. Водночас було підкреслено, що нинішній підхід, заснований на досягненнях (*merit-based*), не завжди працює належним чином, оскільки навіть за виконання вимог політичні фактори можуть блокувати просування. У цьому контексті **«членство за дизайном» розглядається як інструмент, що поєднує політичну та технічну складові процесу, зберігаючи ключову роль основ (*fundamentals*), але забезпечуючи більш чіткий і стимулюючий зв'язок між прогресом України та рішеннями ЄС.**

Окремий акцент було зроблено на необхідності підготовки правової рамки для такого підходу, зокрема через створення робочої групи для розробки угоди про вступ, яка б відповідала праву ЄС і враховувала потенційні ризики. Водночас **експерт наголосив на критичному дефіциті комунікації між Україною та країнами-членами ЄС, а також навіть між Європейською комісією та цими країнами.** Підкреслюється, що багато партнерів не мають повного розуміння процесів і намірів України, що створює додаткові бар'єри для просування інтеграції. Через це визначається необхідність системної адвокації на всіх рівнях — уряду, парламенту та громадянського суспільства — для формування підтримки серед країн-членів. Також наголошується на **важливості готовності до «вікна можливостей» у разі змін безпекової ситуації, коли питання членства України може стати частиною ширших політичних домовленостей, і до цього моменту як Україна, так і ЄС мають підійти максимально підготовленими.**

Стивен БЛОКМАНС,

Старший науковий співробітник, Центр європейських політичних студій (CEPS)

Стивен Блокманс, старший науковий співробітник Центру європейських політичних студій (CEPS), висловив скепсис щодо можливості вступу України до ЄС у 2027 році, підкресливши, що ця дата від самого початку була надзвичайно амбітною з огляду на політичні обмеження всередині ЄС. Він також зазначив, що ідеї на кшталт «зворотної інтеграції» (*reverse accession*) не отримали підтримки серед країн-членів і фактично були відкинуті на рівні Європейської ради. Проте, **попри складнощі, сам факт появи орієнтиру 2027 року має важливе значення, оскільки задає політичну динаміку та очікування навколо процесу розширення.**

Як альтернативу, експерт запропонував більше уваги приділити моделі поступової інтеграції (*gradual integration*), яка дозволяє країнам-кандидатам отримувати доступ до окремих елементів ЄС ще до формального членства. Він наголосив на потенціалі символічних рішень, зокрема наданні Україні статусу «асоційованого» або «номінованого» члена, що могло б підтримати внутрішню мотивацію та підвищити обізнаність у країнах ЄС. Водночас підкреслюється важливість продовження технічної роботи над переговорними главами, а також доцільність створення робочої групи для підготовки майбутньої угоди про вступ і врахування занепокоєнь країн-членів через відповідні перехідні механізми.

Модератор круглого столу Сергій Сидоренко, редактор «Європейської правди», наголосив, що Україна не має альтернативи, окрім як одночасно забезпечити і швидкість, і якість реформ на шляху до членства в ЄС. Проте він поставив ключове питання: яким чином переконати Європейський Союз у спроможності України реалізувати цей подвійний підхід.

Сергій СИДОРЕНКО,
Редактор, «Європейська правда»

РЕМАРКИ УЧАСНИКІВ КРУГЛОГО СТОЛУ:

Лариса ІВШИНА,
голова редакторка газети
«День»,

Лариса Івшина, головна редакторка газети «День», наголосила на необхідності створення широкої громадянської платформи для підтримки євроінтеграційного процесу, підкресливши, що нині подібної консолідованої внутрішньої основи бракує. Вона акцентувала, що **ключові виклики України мають передусім внутрішнє походження – зокрема, недостатня узгодженість реформ, суперечливе ставлення до контролю з боку європейських інституцій та слабка внутрішня інтеграція**. Окремо було підкреслено, що проблема корупції має не лише тактичний, а й системний характер, пов'язаний із самим устроєм політичного життя, що потребує глибоких трансформацій. Водночас Лариса Івшина наголосила на взаємній зацікавленості України та ЄС у членстві, підкресливши, що **інтеграція України є не лише її потребою, але й стратегічною необхідністю для самої Європи**.

Михайло ГОНЧАР,
президент Центру глобалістики
«Стратегія XXI»,

Михайло Гончар, президент Центру глобалістики «Стратегія XXI», наголосив на **недостатньому використанні Україною передбачених Угодою про асоціацію механізмів, зокрема механізму раннього попередження, передбаченого Угодою про асоціацію Україна–ЄС у сфері енергетики**. Він підкреслив, що **у відповідній кризовій ситуації Україна мала чіткі правові підстави для його застосування**, однак цей інструмент не був задіяний. У цьому контексті експерт критично оцінив ефективність взаємодії з Європейською комісією та практичну реалізацію наявних інструментів захисту інтересів України.

Олександра БЕТЛІЙ,
провідна наукова співробітниця
Інституту економічних
досліджень та політичних
консультацій,

Олександра Бетлій, провідна наукова співробітниця Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, звернула увагу на комплексний характер проблем у просуванні євроінтеграційних реформ, наголосивши, що їх неможливо вирішити одним інструментом. Вона підкреслила **необхідність кращої підготовки законопроектів урядом у тісній співпраці з експертним середовищем, а також важливість їх належного пояснення депутатам**, оскільки брак розуміння часто стає перешкодою для ухвалення рішень. Окремий акцент було зроблено на потребі більшої залученості Європейської комісії та Представництва ЄС в Україні, як у формуванні чітких орієнтирів щодо змісту законодавства, так і в прямій комунікації з парламентом для подолання міфів і підвищення обізнаності. Водночас експертка зазначила, що за результатами моніторингу темп реформ суттєво сповільнився, що створює додаткові ризики для динаміки євроінтеграційного процесу.

23
БЕРЕЗНЯ, 2026

КИЇВ, УКРАЇНА

Відеозапис
круглого столу
українською
мовою
доступний

